

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: IFJ. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	---	--

Emlékeztetés.

(Kovács Gyula országgyűlési képviselő urnak, mint a vármegyei th. bizottság tagjának.)

Ma midőn már Tisza egyenest az alkotmányunk ellen tör és a parlamenten keresztül gázolva egyenest nemzetünk csekély szabadsága és alkotmányos léte ellen támad merényletekkel, szükségesnek tartjuk emlékeztetést intézni a képviselő urhoz, mint a vármegyei th. bizottság jeles tagjához.

Emlékeztetjük a képviselő urat, mint a vármegyei törvényhatósági bizottság jeles tagját Hajdúvármegyének ama nevezetes közgyűlésére, a melyen a törvényhatóság Tisza Istvánt bizalommal üdvözölte, midőn Tisza országunk végzetes veszedelmére minden mocsarakon át az általa oly hön kívánt bíboros miniszterelnöki székbe telepedhetett.

Ez az esemény Hajdúvármegye jegyzőkönyvébe is be van iktatva egy üdvözlés kapcsán. Be van iktatva abba a jegyzőkönyvbe, hogy Tiszát, (a ki akkortájt Körberékkal szemben kivetette a mellét,) köszöntöttük mi hajduk is. A képviselő ur közbenjárására és felszólalására — bár sokaknak kellett nem tetszésüket visszafojtani — ellen-

mondás nélkül csuszott keresztül ez az előlegezett bizalmi nyilatkozat.

Azóta azonban Tisza István teljesen kibujt a báránybőrbe és vadabb, veszedelmesebb farkasnak mutatja be magát még annál az osztrák császári nevelésű farkasnál is, a melyet a király nemrég 29 más fenévaddal együtt a saját udvari állatkertből ajándékozott a budapesti magyar királyi állatkertnek.

Tisza István ma már nyíltan is lelépett az alkotmányos kormányzás utjáról és a törvénytelen erőszak gyilkával fenyegeti nemzetünk életét, úgy hogy a magyarság jobbrésze teljesen fölháborodott ellene; sőt úgy tudjuk, a Kovács Gyula képviselő ur kerülete is tiltakozott Tisza közveszélyes elvetemedettsége ellen; azért tehát a midőn Tisza István érdemtelensége ilyen nyilvánvalólag kiűnt, felvetjük a kérdést, hogy Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága fentarthatja e iránta könnyen előlegezett bizalmát, amely a vármegye jegyzőkönyvébe is bele van írva? Felvetjük a kérdést, hogy a képviselő ur, úgy is mint az országos Kossuth-párt egyik népképviselő tagja, de főbbképpen mint megyebizottsági tag, a ki annak idején

a Tisza miniszterelnöksége iránti bizalom kifejezéséhez külön szavakkal is hozzájárult, nem-e látja elérkezettnek, nem-e érezi kötelességének, hogy Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottságában indítványt tegyen a Tiszák államcsinyjének visszautasítására és elítélésére; másrészt a báránybőrbe bujt farkasnak jóhiszeműleg előlegezett bizalom visszavonására; sőt a Tisza iránti leghatározottabb bizalmatlanság kifejezésére?

Fokról-fokra az árulás útján.

— Hogy is áll hát az a hirhedt többség? —

A vasárnapi tiltakozó gyűlések ismét megmutatták, hogy üres szolás az, ha a kormány azt mondja, hogy vele van a többség. Már magában a Házban is nagyon soványan vagyunk az ugynevezett többséggel: a Háznak 405 tagja van, azaz most csak 404, miután Csongrád nem választ. Ebből 166 ellenzéki, kikhez a kormányval szemben a huszonhárom kilépett kormánypártit is kell számítani, úgy hogy rendes tárgyalásoknál, ha a horvátok nem szavazhatnak, már alig van több-ég. Nézzük csak:

Összesen	404
Ezzel szemben ellenzéki	166
Kilépettek	23
tehát 189 le 189	215

Szózat.

(Rákosi Viktortól.)

[Eredeti közleményünk.]

Ugy tekintetek reám hajdu testvéreim, mint az ország vitézére, ki a véres kardot hurokja körül és azt hirdeti a nemzetnek „Talpra magyar!”

Hajdan török és tatár ellen szólította ez a véreskard harcba ezt a nemzetet, most ennél sokkal rosszabb, a belső ellenség leküzdésére szólítom harcba a népet.

Mi történt tisztelt polgártársaim? Erőszakkal eltiporták a törvényt, az alkotmány részét tevő házszabályokat. Tisza kigondolta, Perczel végrehajtotta a merényletet.

Orvul törtek be az alkotmány szentélyébe, mely a nemzet legszentebb kincseit őrzi. Szennyes kezükkel rátették a magyar alkotmányra. Mert mi az a házszabály? a képviselőház törvénye, mely megadja a képviselői jogot és az erőt, hogy védje a nemzet meglevő jogait és új jogokat vivjon ki. Szóval kard és pajzs is az a képviselő kezében és ha több adót, több katonát akar-

nak tőlünk kiesikarni: a házszabályok segítségével meggátolhatók.

Magyarországon százszor inkább szükség van ilyen oltalomra. Magyarország idegen dinasztia alatt él, a mely külföldön lakik és idegen, sőt velünk ellenséges tanácsosok veszik körül. Így egy idegen hatalom tulkapása ellen is meg kell védenünk a képviselőházban a népet.

Ha a meggyfát, barackkfát nézzük, azok szelíden hullajtják a gyümölcsöket, még a kis lány is kosárba szedheti a cseresnyét; de a dinasztia olyan mint a diófa, a melyről póznával kell levérni a gyümölcsöt, póznával kell kieroszakolni a nemzet jogait. Azért tehát, ha a házszabályokat megszigorítják és a képviselők hazafias működését lehetetlenné teszik, annyi mintha a dióverő rudat vennék ki a kezünkből; akkor vége az önálló vámtérületnek, vége a magyar hadseregnek, vége a független Magyarországnak. Még a remény utolsó, halavány sugara is kialszik előttünk.

Még az utolsó koldust, a haláraiteltet is kecsegteti egy kis reménység, hogy egykoron boldog lesz, hogy életének megkegyel-

mezhetnek, csak a magyar nemzet az, melynek még a reményről is le kell tenni, hogy népe valaha boldog és független lesz.

Lassanként így irtanak ki bennünket németiszóval és pálinkával . . . És unokáink átka fog kisérni bennünket, hogy gyengék voltunk a nemzet jogainak megvédelmezésére és koldus országot hagyunk rájuk örökölni.

Büszke vagyok, mikor magam körül látom a hajduság ezreit; mert érzem, hogy a hajduság szíve itt dobog Nánáson és itt áll Kossuth apánk szobra, a melyik ököltre szorított kezével is a harcra buzdít.

Testvéreim, a mai napon az ország minden részében népgyűlések zajlanak le, mert e sokáig lenyűgözöttnek hitt nemzet egyszerre talpra ugrott a korbácsütésre; sőt a kormánypártból egy egész csomó ember lépett ki. Eppen a legfüggetlenebbek és leggazdagabbak, a kiket koncezzal nem lehet ott tartani. De ezek a helyett hogy mellénk állának harcolni, félre állának a küzdelem sorából, éppen most, mikor a nép százazreinek kiáltása hívja őket. De a

Mesés olcsó árban eladatnak Gerő
 a raktáron lévő összes téli férfi- és gyermek ruhák **→ férfi ruha áruházában, ←**
 DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dréher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

All tehát 215 kormánypárti 189 ellenzéki szemből, vagyis a több-ég 26 szavazat. Ha még tizenhárom lépnek, a kormány mindenképpen kisebbségben van.

Ha azonban a bizalmi kérdést felvetik a Házban, kissé fu csa számarány mutatkozik. Van ugyanis hét miniszter, hét államtitkár és a házelnök, vagyis 15-en nem szavazhatnak; ez esetben 200 marad 189 ellen, a többség csak 11. Már csak 6-nak kell kilépnie és bizalmi kérdés esetén nincs többség.

Megjegyezzük, hogy a kormány javára számítjuk a százképviselőket; ezek nélkül a kormány már ma is kisebbségben van, akár bizalmi kérdésben, akár más kérdésben.

De van a kormánynak egy nagy tartaléka: a horvátok. Ezek negyvenen vannak és Tisza elég vakmerő, hogy a magyar képviselőház rendjét a horvátok voksaival állapítsa meg és az ország törvényeit horvátokkal szavaztassa meg. Angliára hivatkozik mindig, de aligha gondol arra, hogy megköveznék azt az angol minisztert, aki az irek szavazatával akarná az országot kormányozni. Különböznék nézzünk csak szembe az egész státussal: van horvátokkal együtt 444 igazolt képviselő, ebből ellenzék és kiléptek 189, tehát a többség a horvátokkal együtt 55, bizalmi kérdés esetén csak 40, miután 15-en nem szavazhatnak. Ha tehát még 21-en ki találnának lépni, a horvátok szavazatai dacára kisebbségben van a kormány. **Mikor tehát tisztességes felfogás mellett hat szavazattól, kormányfelfogás mellett tizenhárom és hazaáruló felfogás mellett huszonegy szavazattól függ az ország sorsa; akkor igazán neveltséges arról beszélni, hogy törpe kisebbség áll a nemzetet képviselő nagy többséggel szemben.**

Politikai híreink.

(Budapest, november 28.)

A főrendek Tisza ellen.

Biharmegye gyöngye addig hanykolódik míg a mindenre kapható pezsgős legényeivel eltemeti a fölkapart örvény. A főispáni fogásokkal kipaklizott bizalmi nyilatkozatok szépség tapaszai nem fogják megmenteni ezt a sebhelyes rut testületet; mert sokat beszélnek a Házzal és azokról a va-

nemzet szavát nem hallják meg; hanem ha majd a császár elküldi a kiborotvált pofájú lakáját, a kegyelmes és félkegyelmes urakhoz minisztert keresni közülök, akkor sietve tolakodnak előre a kitarotvált tenyérral; nehogy a miniszteri tárcza valahogy másnak a markába hulljon.

Micsoda más a magyar nép! Ime egy példa reá.

A németek elfogták a hajdu katonát, a ki mint stafeta üzenetet vitt Bocskai táborába; mikor kint padra akarták vetni, hogy tiltak kicsikarják belőle, egy német tiszt megkérdezte, hogy mifele ember. Azt mondta:

— Hajdufi vagyok!

A mire a német tiszt azzal fordult bajtársaihoz:

— Akkor ne bántátok. Ösmerem a hajdukat; ha darabonként vagdaljátok is össze: a hajdu nem lesz áruló.

Ez a névtelen hajdu katona, kinek hamv it régen szétszórták a viharzó százados szelek, ez a névtelen hajdukatona lebegjen előttünk örök példa gyanánt a midőn nemzeti jogainkért küzdünk. Mi is soha meg ne tántorodjunk; sőt minden megpróbáltatással szmbe szállva esküdjünk meg, hogy árulók soha nem leszünk.

lőszinüésegekről, melyekkel a kormánynak a Házban számolnia kell, de nem igen esik szó arról, hogy mi lesz a főrendiházban; **pedig ott nagy meglepetés készül.**

A mágnások mind ott hagyták Tiszát; **az egész kaszinó**, ami majdnem egyet jelent a főrendiházzal **Tisza ellen fordul.** Most nem úgy áll a bal, mint az egyházpolitika idejében; most a konzervatívok ugyanis Tisza ellenfelei és a szabadelvűek erőszakoskodásának ellenesei. A kinevezettek kivül alig van valaki, akire Tisza a főrendek között támaszkodhatik; legfeljebb a rokonokra és ezekre sem biztosan, **mert például Degenfeldék az ellenzékkel tartanak.** Megtörténhetik tehát az a csoda, hogy Tisza egy második államcsinnyel kieroszakolja az indemnitást és megbukik vele a főrendiházban.

Minék nyelte el akkor kétszer is a békát?

Hányan léptek ki?

A kormánypártból ismét kilépett két főúr. Ujabbán **Andrássy Géza** és **Keglevich Gyula** gróf országgyűlési képviselők léptek ki; a kikkel együtt a Nemzeti Kaszinónak 23 tagja, mind nagysúlyú emberek, hagyták sorsára Tiszát, a ki felett, bármint erőszakoskodik, keresztül csap a hullám, csak a sok összegyűlemlt piszok marad vissza utána.

Pestvármegye a törvénysértésről.

Budapest, november 28.

Pestvármegye közönsége óriási részt vétel mellett foglalkozott ma azzal az indítvánnyal, melyet Kossuth Ferencz, Gullner Gyula, Holló Lajos és Krasznay Ferencz nyújtottak be, mely a törvénysértés miatt bizalmatlanság szavazását indítványozta a kormány iránt.

Az ülést tíz óra után nyitotta meg Beniczky Ferencz főispán. A bizalmatlansági indítványt Fazekas Ágost főjegyző olvasta fel.

Kossuth Ferencz volt az első szónok.

— A magyar alkotmányon — mondta — nagy sérelem esett, durva kézzel össze szakították a képviselőház jogrendjét. Rést ütöttek, melyen dobszóval jöhet be az önkény. (Zajos helyeslés.) Ha nem tépik ki a történelemből ezt a lapot, jöhet a jövőben egy második Récsey Ádám... Magyarorszag nem független ország, uralkodója idegen hatalom egész erejével rendelkezik. Ha a mai jogsérelem fennmarad, nem lesz békés tanácskozás a képviselőházban. A nagy obstrukció kezdetén ő maga jelentette be, hogy azt beszüntetik, hogy indemnitást kapjon a kormány. Ezt azonban nem fogadta el a kormány. Magyarországon az obstrukció alkotmányos intézmény. Ha kinövései vannak, azokat lehet orvosolni, de az egészet elpusztítani nem lehet. Tisza parlamenti bizottságában az ellenzék nem meggyőzve, de legyőzve lett volna. Pestmegyének nagy tradíciója van a nemzeti jogok védelmében a multhoz és ne legyünk méltatlanok mulunk emlékehez. Visszaemlékezik arra, hogy mikor arról volt szó, hogy ne Flórencz legyen Olaszország fővárosa, azt mondták, hogy akkor fellázadnak Flórencz monumentumai. E teremben is fellázadnanak a dicső ösök képei, ha nem teszünk óvatát a jogtiprás ellen. (Viharos éljenzés.)

Gróf Teleky József: (A Tisza sógora.)

Miután a november 18 iki eseményekben nem lát sem alkotmánysértést, sem államcsinnyet... (Óriási zaj. Ki vele! Ki vele! Nem hallgatjuk meg!)

Pozsgay Miklós: Hát olyan hülyéknek néz, hogy mi ezt komolyan elhagyjuk?

Gróf Teleky József: Látja a házszabályok egyszer való megtörését, de a forma feláldozásáért megmentettük a lényegét. Miután a miniszterelnököt, mint vezéremet (Egy hang: *Es sógoromat!* Nagy derűtlenség!) követem, az indítványt nem fogadom el és névszerinti szavazást kérek. (Óriási zaj.)

Gullner Gyula: Gróf Teleki támadása után (Zajos éljenzés. Nagy zaj a kormánypárti sorokban.) a kormányt támogató fenyves beszéde után nyitott ajtót törte be, ha az indítványt támogató érveket bővebben elso-olná. (Éljenzés.) Itt az alkotmány sérelméről van szó s ez ellen sem felebbezés nincs, sem korrekció. A kormány a többséget tette bünrészessévé. (Zajos taps.)

Gajary Géza: A nemzet a bíró! (Óriási zaj, Ki kell dobni!)

Gullner Gyula: Mikor ebben a teremben itélkezni akarunk, ne jöjjenek ide azok, akik a jegyzőknek azt írták, hogy jöjjenek el szavazni jóakarójuk, Tisza István érdekében s utiköltségük szám-láját nyujtsák be. (Óriási zaj. Abeszug! Gyalázat!) Legyen a nemzet bíró, de azt ne igy toborozzák össze. Azt mondják: csak egyszer követtetett el házszabálysértés. Hát hiszen csak egyszer lehet embert is ölni, az aradi vértanukat is csak egyszer lehetett kivégezni. (Zajos taps.) A törvények között nem lehet válogatni, hogy melyik tesszik, melyik nem. Amit a kormány tesz, az maga az anarchia. (Zajos taps.)

Akik igy gondolkoznak, mint itt a teremben a kormány szolgálai, azok nem tördnek a nemzet érdekeivel. (Felkiáltások a kormánypártion: Szavazzunk!) Ha elvetik az indítványt, tépjük össze mulunk hagyományait, egés-ük el nemzeti jogaink okleveleit s írja a főjegyző fekete papírosra a határozatot, mert Pestvármegye gyászjelentése az. (Viharos éljenzés.)

Báró Prónay Dezső: Felszólalását gróf Teleki József szavaihoz fűzi. Teleki azt mondta, fölösleges itt beszélni; mert mindenki kész véleménynyel jött ide. Egy angol író azt mondta, hogy véleményekre igen gyakran volt az ékesszólásnak befolyása, de szavazatokra soha. (Éljenzés és derűtlenség.) Vannak olykor azonban mégis pillanatok, mikor a tömegeket is nemes érzelmek lepik meg s a tanácskozó testületekben diadalmas-kodik a bölcs beszéd.

Csak az jogos, ami igaz. **Amiben galádság, hamisság, családság van, ez soha nem lehet jogforrás.** Törvényszegés — még jó szándékból elkövetve is — sem lehet az. Ami a képviselőházban november 18 án történt, az önmagában semmis. Annyi az értéke, mintha egy nagy tanácskozás elnökét pillanatnyi elmezavar lepi meg. Ha amit akkor tesz, az beszámítás alá esik? Az obstrukció sokkal kellemetlenebb és kényelmetlenebb azoknak, akik megcsinálják, mint azoknak, akik szemben állanak vele. Az obstrukciónak a feltartóztatás, negatív akció a rendeltetése és — ez a csodálatos — nálunk alkotott. Nálunk a kormány mindig egy az országon kívül álió tényező eszköze. És a nemzeti vívmányokat a kormány mindig az obstrukció segítségével éri el. A rosszul informált többségtől a jól informált többséghez apellál. Kossuth Ferencz indítványát pártolja. (Viharos éljenzés. Zaj a kormánypártion: Szavazzunk!)

Krasznay Ferencz: A kormánypárttól Teleki azt mondta, hogy tiszta meggyőződésből szavaztak. Csunya dolog volna, ha innen kidobnák azokat, akiknek nem a meggyőződésük diktál. (Derűtlenség.) Itt jegyzők vannak, akik „utiköltségeik” megtéríté-

sével jöttek fel. Ezeknek nem szabad szavazni! Indítványozza, hogy a főispán haladéktalanul indítsa meg a fegyelmi eljárás azon megyei tisztviselői ellen, akik a jegyzőkhöz írt levelet a'írták. Ilyen korrupció nem maradhat büntetlenül! (Nagz éljenzés.)

Pozsgay Miklós: Le a megvesztegetett jegyzőkkel.

Felkiáltások a kormánypárton: Szavazzunk!

Boniczky Ferencz főispán: A levél írói ellen megindítja a fegyelmi vizsgálatot. Ezután a szavazást elrendeli Kossuth Ferencz indítványa felett s a szavazás tartamáig függeszti az ülést.

A szavazás eredményét egy óra után hirdették ki. Kossuth indítványa mellett 136. ellene 159 szavazat esett. Így tehát a 23 szö többséggel elvetették.

Vármegyénk és vidéke.

— November 28. —

Új gyógyszerész. Hajdudorogon Görög Péter Imre oklev. gyógyszerész megvette a kápolnán a gyógyszerért s jövő év január havában megkezdte működését.

Nagy tanyatűz volt Hajdudorogon tegnap éjjel. Leégett a székásföldi tanyák egyikén Majszelsz Károly két holdya dohánnyal, takarmánnyal, szemes terményekkel együtt. A hatósági vizsgálat kiderítése szerint a tűz valószínűleg valamelyik alkalmazott pipájából keletkezett.

Új tüzoltó elnök. Kömerling János földbirtokost a hajdudorogi önkéntes tüzoltó egylet tegnap tartott közgyűlésén tiszteletbeli elnökké választotta.

Luca széke. B. Ujfaluban a nagyváradi—debreczeni állami uton levő híd csak három hónapja renoválják s a közlekedés a mellékutczára szorult. Mozgalom indult meg, hogy a késlekedésért a miniszteriumnál panaszt tegyenek, mert a nagy forgalom lebonyolítása igen nehéz.

Az egyesült ellenzék üdvözlése. A szoboszlói függetlenségi és 48-as párt előljárója Kossuth Ferenczhez a következő táviratot intézte: „A hajdusoboszlói választókerület független érzésű polgársága mély megdöbbenéssel vette tudomásul az ország miniszterelnökének alkotmányröplő eljárását, de egyszersmind örömet fejez ki, hogy az ellenzéki pártok lelkes lelkes serege egy párttá tömörült s a merényletet megbosszulni hazafias kötelességének tartja. Szívvel üdvözljük az egyesült ellenzéket. Ádám János pártelnök, Oláh Miklós kör-elnök“.

Csendőrszuronyal szétvert népgyűlés.

— Tisza világ: veszett világ. —

Az az utolsó eszköz, mikor egy kormány az erőszakkal akarja magát a felszínen tartani. Sorsát pecsételte meg az ilyen kormány. A Bánffy kormány is így kezdte és mindnyájan tudjuk, hogy miként végezte a legcsufosabb bukással. A Tisza végzetét is előre vetik az ilyen erőszakos merényletek, a milyen Rákos-Kereszturon történt, a hol is a csendőrszurony akadályozta meg a polgárság vélemény nyilvánítását. A visszatartó erőszakra ezeket jelentik nekünk:

A községi előljáróság és a községi bíró mandátuma már ez előtt két évvel lejárt, de a felsőbb hatóságok huzavonája miatt az új választást mind ez ideig nem lehetett megtartani. E napokban végre megérkezett a fősztolgabírói in ézkedés, mely elrendelte a választást. Ebben az ügyben, kapcsolatosan a most szőnyegen lévő politikai kérdésekkel akart népgyűlést tartani a község lakosága. A gyűlés rendezői dr. Haász Ferencz községi orvos, Óváry Ferencz, Kiss Károly és Szájbelyi Dénes kereszturi lakosok a gyűlés megtartását a kellő időben be is jelentették a szolgabíróságnak. Kapczy Vilmos fősztolgabíró azonban nem vette tudomásul a bejelentést s a gyűlés megtartását betiltotta. Együttal intézkedett, hogy a gyűlés idejére nagyszámu csendőrség legyen a községben. Tegnap délután 3 órakor kézbesítették a szolgabírói végzést az egybehívónak, a kik közül Kiss Károly vette azt át, hogy a már akkor összegyűlt 7—800 főből álló község előtt felolvassa.

Mikor Kiss a végzést átvette, felszólította őt a községi rendőrbiztos, dr. Payer Gyula és a járási rendőrőrmester, hogy a községet oszlassa szét. Kiss kijelentette, hogy fel fogja olvasni az egybegyűlte előtt a fősztolgabírói végzést s azután szétoszlásra fogja felhívni őket. A jelen volt csendőrőrmester azonban kijelentette, hogy nem enged meg a végzés felolvasását, hanem oszlong szét a tömeg rögtön, mert különben szuronyokkal fogja szétkergetni a tömeget. Kiss Károly, hogy eleget tegyen a csendőrőrmester kívánságának, felállott a székre, hogy beszédet intézzen az egybegyűltekhöz. Alig kezdett beszélni, a templom mögött addig elrejtözve volt 30 főből álló csendőrcsapat előrohant és az őrmester vezényszavára szuronysegezve rontott a tömegre.

Szerencsére a csendőrök józanul viselkedtek, azokat, akik a szurony elébe kerültek, egyszerűen félrelékték. A tömeg ekkor futásnak eredt; mire a csendőrőrmester futólépést vezényelt és hat-hétszáz lépésre üldöztette a tömeget. Mikor a csendőrség visszafordult, a tömeg is megállott és követ dobálta meg a csendőröket.

Az üldözés újról elkezdődött és félóra beletelt, mire kitisztult a piacster. A lakosság egész éjjel talpon volt és elkezeredetten tárgyalták az őrmester tapintatlan, megfontolatlan eljárását, amelyből nagy verontás keletkezhetett volna.

Mi az újság?

November 28.

Az egyetem kaput bezárták. Budapestről írják, hogy Demko rektor a szombati vérengzések miatt a tudomány egyetem szerb-utcai kapuját is bezáratta. A szerb-utcai kapun ma a következő figyelmeztetés olvasható: „A tudomány egyetemen előfordult zavargások miatt további intézkedésig a szerb-utcai kaput is bezárta Demko rektor.“ Ezen a hirdetésen keresztül pedig még a következő rektori figyelmeztetés van: „Gorecsky Elemér főcsészahallgató urnak hivatalos ügyének elintézésére megengedem, hogy f. hó 28-án a szerb utcai kapun bejöhessen az egyetemre.“

Az egyetemi ifjuság a kapu előtt csoportba verődve tárgyalja az eseményeket. Soknak hivatalos dolga lenne az egyetemen, de ezeket sem engedik be. A tanári kar teljes számban megjelent az egyetemen és valószínűleg még ma délelőtt ülést tart, hogy a további teendőkről intézkedjék. A műegyetemen rendszeren folynak az előad-

sok. A kapuban vizsgálják az indexeket és csak azokat engedik be, akik igazolják magukat. Csak ma sült ki, hogy a műegyetem légymányosi vegyészeti osztályán szombat délelőtt nagy tüntetés volt. Wartha Vincze tanárt kifütyölték és megabeszérgolták. Amíg az előhívott rendőrség megérkezett, az ifjuság a Kossuth-nóta hangjai mellett rendben szétoszlott.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 69. Bérlet 51-ik szám (C)

Debreczen, kedd, 1904. évi nov. 29-én:

A szökött katona.

Eredeti népszimű dalokkal és táncszal 3 szakaszban. Irta: Szigligeti Ede. Zenéjét szerzette: Szerdahelyi.

Személyek: Gróf Monti, olasz — Palágyi Lajos. Camilla, neje szül. Hamvai grófné — Jozsenszky Irén. Korpádiné. öz. kozácsné — Havasi Szidi. Gergely, kovács — Mezei Andor. Lajos, szabó — Krémer Jenő. Julcsa, árva, Korpádiné gyámsága alatt — Sugár Aranka. Gémesi, szentmiklósi jegyző — Sebcsy Géza. Pista, kovács inas — Iványi Antal. Janosi, szabó inas — R. Nagy Gyula. Kisbíró — Nagy József.

Holnap, szerdán, november hó 30-án, bérlet 52-ik szám „A“ másodszer:

Enyingi Török Bálint.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Szathmáry Z.

Hajduk hadnagya. A lapoknak megküldött színházi jelentés a szökött katonát jelezte hétfő estére, tehát kaptuk a hajduk hadnagyt. Különben kezdünk már beleszokni a műsor exlex állapotába, mely úgy látszik szintén a politika viharainak hatása alatt áll: olyan szeszélyes, mint a log-sulymérő áprilisban.

A község azonban belényugodott és jól mutatott a felemás történeti játékba ejtett operetten és legeltette a szemét a sok tarkabarka uniformison. A játszóközül Mezeit és Rózsa Lilit illeti elismerés, ők komolyan vették a dolgukat. No meg a karmestert, akinek ugyan nagy munkájába került a karok együttartása.

A kulisszák mögöl. A magyar szinpadokon egykor sokat emlegették a babarucu Turchányi Olgát, a kinek érdekes szerelmi regényéhez írja meg most a nem mindennapi epilógust egy hivatalos akta, melyben az árvaszék keresi ismeretlen tartózkodásu Turchányi Olgát, a kinek kiskoru leánykájára hagyományozott végrendeletileg néhány ezer koronát Csaba Zoltán, a nemrég fiatalon elhunyt kolozsvári kir. ügyész. Bűvös, bájos szerelmi regénynek megható befejezése ez a hivatalos hiradás, melynek fejezetei Nagyvárad és Kolozsvárott játszódott je. A mikor Turchányi Olga, mint viruló szépségű fiatal művésznő megkezdte működését Kolozsvárott, heves szerelemre lobbant iránta Csaba Zoltán kolozsvári kir. ügyész. Éveken át tartott ez a viszony s egy időben arról is su'ogtak, hogy házasság lesz a regény folytatása, mert Csaba Zoltán nem akarja elhagyni gyermekét, mely

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra, előnyös feltétel, gyors és pontos lebonyolítással csakis a régebben fennálló **Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet** nyújt, Debreczenben, Hunyady-u. 17. a vasuti állomástól egyenesen bevezető uton. Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszol

e szerelemnek gyümölcse volt. Egyszer aztán elhallgatott a fáma az egész idyllről, a melynek teljes szakítás lett a vége. Turchányi Olga Budapestre került a Magyar színházhoz majd Párisba és onnan Szent-Pétervárra került színésznőnek, a honnan épen a napokban érdekes cikket irt a szent-pétervári színházi viszonyokról a „Pesti Hírlap”-ba. Csaba Zoltán pedig néhány hónap előtt meghalt. Ugy látszik halála előtt megleve nedett előtte szerelmének emléke, mert most felbontott végrendelete szerint vagyonának jelentékeny részét 16.000 koronát Turchányi Olga kis leányára hagyományozta. Ez okból keresi most az árvaszék a kis leánykát, a kit édesanyjánál Szent-Pétervárott hamarosan meg is fog találni a hivatalos értesítés.

Egy régi jó szindarab. Kedden kerül színre Szigligeti Ede 3 szakaszos népszínműve a „Szökött katona.” A népszínmű főbb szerepeit Sugár Aranka, Jeszenszky Irén, Havasy Szidi, Mezei Andor, Krémer Jenő, Palágyi Lajos, Sebestyén Géza, Csiky László, Karacs Imre, Szilágyi Aladár és Iványi Antal játsszák.

A „Diák élet” próbái. Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Meyer Förster Vilmos 5 felvonásos színművéből a „Diákélet”-ből, melyhez az igazgatóság új díszleteket készített a Vigszínház főfestőjével. A szebbnél szebb diákdalokat, melyet Kun László állított össze, nagy ambícióval tanítja Huber Miksa karnagy a megerősített férfi karnak.

Egyházak és iskolák.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése ma délelőtt 9 órakor kezdődik a kollégium dísztermében. A közgyűlést Kiss Áron püspök imával nyitja meg és a püspöki jelentést Sass Béla jegyző olvassa fel. A közgyűlés előre láthatólag 3 napig tart és kezdődött hétfőn délután az esperesi kar előtervezésével; a mely után az esperesek tisztelegtek a püspöknél. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai közül a következők jelentették be a tagok közül, hogy részt nem vehetnek: Tisza István gróf, Szeremley Sámuel, Degenfeld Sándor gróf, dr. Thaly Kálmán, Görömbey Péter, Szunyogh Szabolcs, Lengyel Imre.

Két lelkes állás. Kiss Áron ev. ref. püspök két megüresedett lelkes állásra írja ki a pályázatot. Két szatmármegyei községben, Angyaloson és Olesva apáti községben üresedett meg a lelkes állás.

A Baltazár Dezső öröke. Dr. Baltazár Dezső ev. ref. esperes lelkes már elbucszott az öt rajongva szerető hajdusoboszlói híveitől és elfoglalja a hajduböszörményi díszes-lelkesiséget. Baltazár öröke mint komoly jelöltek Bétky Lajos mándoki és Szabó Antal balmazújvárosi lelkeseket emlegetik.

UJDONSÁGOK.

Nagy idők tanuja.

Az ál-Wesselényi elfogója meghalt.

Igen érdemes és érdekes öreg urat temettek hétfőn, Juhász Imre nyugalmazott rendőrbiztos a szép idők, 84 évet élt öreg ur. Hosszu évek óta élvezte már a nyugalmat és az új nemzedék már keveset tudott az ő elményeiről.

Mozgalmas életet élt pedig. Annak idején ő fogta el az ál-Wesselényit, azt a vakmerő csalót, aki magát báró Wesselényi Miklósnak adván ki a legvakmerőbb szélhámosságokat követte el. A leleplezett csaló kétszer rá is lőtt, talált is mind a két lövése, de a kurucz magyar kiheverte.

Még jelesebb tette volt az, hogy a 12 évi várfogságra ítélt testvérbátyja, Szabó Lajos helyett, ki később törvényszéki irodaigazgató lett, ő töltötte ki a büntetést Kufstein várában.

Mint rendőrbiztos is sok hasznos szolgálatot tett városának. Egyszer nyomozás közben eljutott Aradra, ahol vakmerő pénzhamisító bandát leleplezett le, amely a Maroson levő vizimalomban működött.

Az öreg ur az utóbbi években teljesen visszavonult és csak hozzátartozói körében beszélgetett e régi szép időről, amelyekre lassan-lassan rászáll a feledés pora, amely be fogja takarni az ő sirhalmát is.

Bizalom Tiszának. A debreczeni szabadelvűpárt hétfőn tartotta gyűlését dr. Szilágyi Imre elnöke alatt, mert a pártelnököt *betegsége* akadályozta a megjelenésben. A gyűlésen mintegy 300 ember vett részt a Bika nagytermében, amelynek igazi nagysága csak most tűnt ki, mikor a bizalomnyilvánítók és kíváncsiak csekély számát láttuk. A karzatokon mindössze 10-20 diák volt jelen, akik féltékeny eszettek meg néhány abcugót a gyűlés vége felé. Egyéb hiba a bizalomnyilvánításon kívül nem is történt. Az első sorokban ültek a királyi tanácsosok, a hátok megett a berendelt hivatalnokok, az utolsó sorokba már nem jutott ember. Az elnöki megnyitó után dr. Jászi Viktor jogakadémiai tanár beszélt. Okoskodásának már a kiinduló pontja hibás volt, mert a rideg többségi elv álláspontjára helyezkedett, pedig neki, mint a magyar közjog tanárának, tudnia kellene, hogy *Magyarországon a nemzet vágyait, jogos törekvéseit mindig a parlamenti kisebbség képviselte* és hazaárulásra (pl. Rákóczi emlékének megtapodására, Kossuth Lajos számkivetésére) rendszeren a megfizetett vagy megtevesztett többség volt csak képes. Ma is osztrák császári zsoldban áll a többség a nemzettel szemben. Az angol kaptafára nem lehet huzni a magyar parlamentárizmust. Aki arra huzza: az vagy tudatlan vagy elvakult. — Ez a hibája Tiszának is, ebbe a hibába esett Jászi Viktor is, aki bizonyára nem fog dicsekedni mostani szereplésével a

Tisza bukása után. Beszédjének hibás lévén az alapgondolata, az arra épített következtetés is hibás, bár abban a kétségbeesett, kisdud társaságban, ahol elmondta, tetszett. De hiszen ott az ő beszédére szükség sem volt, hiszen a bizalom kifejezése ott ült a már kinevezett és ezután kinevezendő királyi tanácsosok orezáján. Az időjárás változandóságára hivatkozott beszéde elején. Hát az időjárás változandó a politikában is — és az ő hallgatósága ezen időjárás szerint fog változni az új miniszterelnök szerint. Hiszen akárhány öreg mameluk 37 év óta minden kormány iránt kinyilvánította bizalmát... Utána beszéltek még dr. Szántó Samu, Simonffy Imre és Dobiecki Sándor, mire a már türelmetlen hallgatóság, amely már ezt a sok papolást is, a szólásszabadsággal való visszaélésnek tekintette, megszavazta a bizalmat a Tisza-fióknak. Néhány abcugó fűszerezte ugyan ezt a silány bizalomnyilvánítást is, de hát az mellékes. A felelet majd jó rá a csütörtöki közgyűlésen és a vasárnapi népgyűlésen. Ez utóbbinak sikerét már az is biztosítja, hogy a főispán asztala nagyon kicsiny ahhoz, hogy megebédeltesse a nép vezetőit is.

Városi közgyűlés. A városi közgyűlés bizottsága december 1 én tartja november havi közgyűlését, amelynek egyik legfontosabb tárgya lesz az ellenzék által benyújtandó bizalmatlansági nyilatkozat a Tisza-kormány törvénytiprásai ellen. Az indítványt a mai napig — hír szerint — jóval több, mint száz bizottsági tag irta alá és előreláthatólag nagy többsége lesz a közgyűlésen. Ezen a közgyűlésen töltik be a megüresedett kiadói állást is.

Köszövény híre a törvényszéki elnökről. A helybeli lapokban egy köszövény híre jelent Szücs Miklósról, törvényszékünk kitünő, köztisztelt és közszeretett elnökéről. Nem kevesebbet állított ez a hír, hogy a törvényszéki elnök ellen mérényletet követtek el. Titokzatos gaz alakok rálöttek. Ezen izgalmat keltő kószahírből, hála Istennek, a törvényszéki elnökre vonatkozó híradás nem igaz. Az eset, a melyből a híresztelés kikerekedett, illetékes helyről nyert értesülésünk szerint, így történt:

A törvényszéki elnök feleségével a Dobiecki Sándor képviselő lakása (Taffler-féle ház) előtt haladt el, amidőn a törvényszéki palotával majdnem szemben lévő városi 18 számú mértékhteleítő hivatal előtt egy lövés dördült el. A törvényszéki palota előtt egy uri embertől megtudták, hogy valami suhanczok lövöldöztek, a mi fölött az uri ember annyira felháborodott, hogy a város majdnem kelles közepén, ilyen forgalmas helyen lövöldözéssel a járó-kelők testi épségét veszélyeztetik, hogy üldözöbe vette a suhanczokat; akik a vásuti park fele menekültek el.

Nagy hangverseny. Az Abonyi szobor hangverseny mint már jelezve is volt, folyó évi december hó 8-án lesz megtartva az Arany Bika dísztermében az összes helybeli dalegyletek, nemkülönben helyi jelesebb erők, ugyszintén Ráczy Károly és fia teljes zenekarának közreműködésével; a teljes műsort a rendezőség a napokban fogja a helyi lapok útján a t. közönség tudomására hozni. Belépő jegyek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében előre válthatók

Urak figyelmébe!

Valódi angol gyapjuszövet különlegességeket legszolidabb szabott árak mellett Weisz Adolf posztókereskedőnél szerezhetjük be. Kossuth-utca Dörre czukrasz mellett.

Brassói szövetek kizárólagos raktára.

a követk
ülőhely
tely pont
fia zenek

ülés.
hétfőn d
főjegyző
tározta,
részen
ban, 3/
tekben f
költségve

czenbe.
is ment
terjedt
után, h
czenbe,
tele meg
lességsz
lepésre
miniszte
megérke
Mi enne
ezt a h

Az erdél
városi lel
vadalmaz
van. Min
hogyha p
Szászvár
közelebb
zat, hane
a hívek.
többsége
tanárt va
költőt ó
jeles pap
ebben az
feléje is
megtízte
ron, abba
teljesít.
is megho
landó me
rányára

pestre.
dezett ne
utazó sz
szerelése
ipari alk
hatnak fe
lyek érv
iparkama
meg a jco

Harangi
csizmad
csizmad
vett né
20 kor
ban ott
tendeig
visszajö
jött. A
mákat
azt mo
nosánal
némákr
már vis
ség vol

Uj u
Va
mására h
piazz] ujo
nek meg

a következő árak mellett: Páholy 5 kor., ülőhely 2 korona, állóhely 1 korona, az estély pontban 8 órakor fog Rácz Károly és fia zenekarának nyitányára kezdődni.

— **Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.** A város jog- és pénzügyi bizottsága hétfőn délután ülést tartott Vecsey Imre főjegyző elnöksége alatt. A bizottság elhatározta, hogy a város készpénz készleteit $\frac{2}{5}$ részben az első debreczeni takarékpénztárban, $\frac{3}{5}$ részben pedig a többi pénzügyintézetekben fogja elhelyezni. Az utadó jövő évi költségvetését is letárgyalták.

— **Tisza mégis lejön Debreczenbe.** Bárha kimaradását levélben ki is mentette gróf Tisza István, az a hír terjedt el a szabadelvűpárt gyűlése után, hogy mégis le fog jönni Debreczenbe, ha csak pár órára is. A jövele meglepetésnek készül és mi kötelességszerűen erre a kellemetlen meglepésre előkészítjük a közönséget. A miniszterelnök Nagyvárad felől fog megérkezni, amint lapunkat értesítik. Mi ennek daczára fentartással közöljük ezt a hírt.

— **Szabolcska: szászvárosi pap.** Az erdélyi ev. ref. egyházkerületben a szászvárosi lelkészi állás ügy tekintély, mint javadalmazás tekintetében az elsők között van. Minden ambíciózus papnak óhaja, hogyha püspök nem lehet, lelkész lehessen Szászvárosban. A szászvárosi lelkészi állás közelebből betöltés alá kerül. Nem pályázat, hanem meghívás útján óhajtják betölteni a hívek. Több jelöltet emlegetnek. A hívek többsége Nagy Károly kolozsvári theologiai tanárt vagy Szabolcska Mihályt, a kiváló költőt óhajtana megnyerni. De több más jeles papot is emlegetnek. A választás még ebben az évben meg lesz. Am alig hisszük, ha feléje is fordulna a közbizalom elfogadná a megírttelő meghívást. Szabolcska Temesváron, abban a német városban, nemzeti missziót teljesít. Nemes munkáját, mi már eddig is meghozta eredményét, aligha lesz hajlandó megszakítani; bár az anyagilag hátrányára van.

— **Kedvezményes utazás Budapestre.** Közöltük, hogy a Budapesti rendezett nemzetközi világítási kiállításra fölutazó szakmabeli (világítási vállalatoknál, szerelésekkel stb. foglalkozók) iparosok és ipari alkalmazottak kedvezményesen utazhatnak föl és vissza. Az igazolványokat, melyek érvénye decz. 31-ig tart, a keresk. és iparkamarán a hivatalos órák alatt kaphatják meg a jogosultak.

— **A derék csizmadia mester.** Harangi Mihály helybeli becsületes csizmadia mestertől egy évvel ezelőtt a csizmadia árucarnokban valaki megvett négy pár gyermekcsizmát. Az árát, 20 koronát kifizette, a csizmákat azonban otthagya. Harangi egy álló esztendeig várt a vevőjére, hogy majd visszajön jogos tulajdonáért, de nem jött. A napokban aztán elvitte a csizmákat az első kerületi kapitányságra s azt mondta, ha már a jogos tulajdonosának nem adhatja, odaadja a siketnémáknak. A siketnémák megkapták s már viselik is, mert bizony nagy szükség volt reá. Harangi uramnak ír-

nyukban való jóindulatát a siketnémák intézetének igazgatósága ezúton köszöni meg.

— **Nagy agarászat a Pallagon.** A vasárnapi agarászat a Pallagon kiünően sikerült. Részt vettek benne Domahidy Elemér főispán, Jablonczay Kálmán, Domahidy István, Publig Ernő, gróf Zedwitz ezredes, Kuntze főhadnagy, Nehrhaft hadnagy, Hidvéger Miklós, Berger Jenő, Jeney Miklós, Kertész János, Hidvéger József és a szatmármezei agarász-társaság több tagja, azcnkívül városunk számos előkelősége. Az agarászat délelőtt kezdődött és szürkületig tartott. A legnagyobb bámulatot keltette a főispán édes atyja, aki 70 éves kora daczára egész nap lovon ült és a gyepvezérséget pompásan töltötte be. A mulatságban 18 lovas és 16 agar vett részt. Elfogtak 6 nyulat. A társaság reggelire Hidvéger Miklós, ebédre Jablonczay Kálmán vendégszerető asztalánál volt hivatalos. A fehér asztalnál felköszöntöket mondtak: Pallay Miklós zilahi közigyelző a főispánra, akit Elemér nspja alkal-mából üdvözölt, Domahidy Elemér a házigazdára üritett poharat, Jeney Miklós a két híres veterán agarász, Recsky András és Nadányi Imre emlékének szentelven néhány rokonszenves szót; Domahidy Istvánra emelte poharát. Beszéltek még Domahidy István, Szávay Gyula, Jablonczay Kálmán stb. A megalakult agarász társaság elhatározta, hogy egyesülni fog a szatmármezeivel.

— **Meghaltak.** Mózsik Lajos ev. ref. 9 éves, Nagy Judit ev. ref. 23 éves, Fehér Lajosné Kecskeméti Mária ev. ref. 40 éves, özv. Szilágyi Istvánné Nyilas Zsuzsanna ev. ref. 75 éves, özv. Bárdi Gáborné Kis Eszter ev. ref. 51 éves, özv. Kecskés Ferenczné Vilmányi Mária ev. ref. 64 éves, Juhász Imre ev. ref. 83 éves, Karancsi Zsigmond ev. ref. 36 éves, özv. Kocsis Jánosné Baria Erzsébet ev. ref. 62 éves, Kirshner Móríz izr. 3 hónapos, özv. Győri Andrásné Habviria Erzsébet r. kath. 72 éves, özv. Balog Sándorné Kenyeres Zsuzsanna ev. ref. 59 éves, Hamya Mária r. kath. 2 hónapos, özv. Szép Pálné Sándor Klára ev. ref. 87 éves, Lakatos József r. kath. 71 éves.

— **Tisza világ Debreczenben** Délután tartották meg a debreczeni Tiszapárti nagygyűlést. A pár száz jelen volt között többségben voltak a kopasz öreg urak. Érdekes lett volna megtudni, hogy vajon ezek közül a kopasz öreg urak közül a régi bukott, hirhedt, debreczeni Tisza-biztosító társaságnak hány volt a — kárvallottja? Mert az ilyenek most bizonyosan a sarju Tisza révén akarják kárpótoltatni magokat...

A kopasz öreg urakon kívül nevezetesege volt még ennek a *muszaj* bizalmi gyűlésnek az az *óriás vadkan*, melyet Németh András czimerül akasztatott ki az Arany Bika elé, ugymondják, azért hogy jobban csődüljön e muszaj gyűlésre a nép! Hát való igaz is, hogy az óriás vaddisznó sokan megbámulták, de az emeleti gyűlésről annál kevesebben vettek tudomást.

Végh Gyula idáig még nem lovasított főkapitányunk ugyan mindent elkövet, hogy szelesebb körben is tudomást vegyenek a *hivók* kised gyülekezetéről.

Most is, midőn vége volt az elevenek, mint holtak sorából ezernyi és ezernyi levéllel toborzott muszajgyűlésnek, átszellemlött főkapitányunk 5 vagy 6 darab készlelben tartott rendőrével *kardot ránts* parancsszóval pallost rántatott és erőnek nagy,

nehéz erejével úgy akarta, ha kell vérontás árán is szétosztani azt a 15—20 főből álló diákesapatot, amely a Kossuth-nótával merészelt üdvözölni a muszajgyűlésről oszladozó királyi tanácsos és királyi tanácsosjelölt urakat.

Szerencsére az a néhány diák *okosabb* volt és vitézi tusába nem elegyedvén: szerteoszlott.

Igy ült fel a főkapitány. Rettenetes vérontással nem sikerült a közfigyelmet felhívni a debreczeni, főispáni ebéddel s mivel tákolt Tisza-pártra! De nem is lesz a főkapitányból királyi tanácsos, noha ő, szerintünk, legelső sorban megérdemelné.

— **K. u. k. musik-programm.** Egy I. Nohavec-nál Theresienstadiban nyomott „K. u. k. Musik programmot” küldtek be. Fránya nagy kétféjű sasos, osztrák császári jelvénynyel ékített Ferencz József képes papiroson hirdeti a „K. und k. Infanterist-Regiment Alexis Grossfürst v. Russland No 39” a „Musik-programmját. Németnyelven kiír, egy kivételével ezek is mind idegen darabok És még mondja valaki, hogy nem Csaszlauban, hanem Debreczenben vagyunk! Hoch! Dreimal hoch teneked „Gapitány ur Tisza!”

— **Megégett kis leány.** Béres József csillag utca 21. szám alatt lakos Irma nevű 9 éves kis leánya a tűzhely mellett játszadozott, mialatt a tűzből kipattant szikra a ruháját meggyújtotta és a gyermekleányka súlyosan megsérült. A közkórházban ápolják.

— **Vizsgálat a közkórházban.** A belügyi kormány kiküldöttjei, a debreczeni közkórházban vizsgálatot tartanak. A vizsgálat mindent példás rendben talált.

— **Az Öry család sirboltja.** A debreczeni függetlenségi párt néhai kiváló tagja, Öry Mihály ez év július hó 7-én Budapestben elhunyt. Szerető neje holttestét hazahozatta és itt helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt bánatos özvegye azóta a Péterfia-utcai temetőben díszes családi sirboltot ápitett, amelybe ma reggel 9 órakor helyezik el Öry Mihályt és az Öry család eddig elhunyt tagjainak holttestét. Az áthelyezésnél Dicsöffy József lelkész mond imát. A kegyeletes jelenetnél bizonyosan nagyszámmal fognak megjelenni a kitünő polgár ember volt elvtársai is.

— **Lövöldöző munkavezető.** A vámospércsl utépítésénél volt alkalmazva Hurvadi József munkavezető. Durva és lelketlen bánásmódja miatt azonban a munkások panaszra mentek és őt el is csapta a vállalkozó. Hunyadi erre boszut forralt és töltött pisztolylyal ment a munkások közé, akiket durván szidalmazott, majd közéjük lött. A lövés Dóró János hajdusoboszlói munkást találta, de vastag téli ruhájában fenakadt. A csendőrség a lövöldöző munkavezetőt letartóztatta.

— **Csak a rossz lelkiismeret fél.** A közmondás szerint csak a rossz lelkiismeretű az, e ki a maga árnyékától is ijedez. Pedig ha ezen ijedezés után itélhetünk, akkor a debreczeni Tiszapárt lelkiismerete legalább is — *ludas*. Mint megbízható helyről értesülünk, a hétfőn délután tartott Tiszapárti gyűlés alkalmából nem elégedtek meg egész sereg rendőrbiztos, egyenruhás- és nem egyenruhás ren-

Teljes tisztelettel

Klein Sámuelné.

Legelősbő bevásárlási forrás. — Dus vászásték női- és leány felöltőkben. Kérem a pontos címre ügyelni!

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közön ég szives tudomására hozni, hogy a gróf Dégenfeld-téren [Kenyéripiacz] ujonnan épült palotában a mai kor igényeinek megfelelő

női és leány felöltő raktárt nyitottam.

Üzletemben a legujabb Paletók, Havelok, Raglán, Bunda, Gallér, Gyermek köpenyek és Szörme boák a legelősbőban beszerezhetők. — Tisztelettel kérem a t. vevő közönséget saját érdekében raktáramat megtekinteni, mert a legcsekélyebb bevásárlásnál i tetemes összeget megtakarít.

dőr kiharcolásával; hanem még Vilmos huszárokat is vezényeltettek a kaszárnnyában — készenlétbe . . . Talán így akarják magok iránt az érdeklődést felkelteni? Nem rossz haditer! Kivált ha még a huszárokat és bakákat (századonként) le is szavathatják — Dobieczy Sándorra.

— **Betörés álkulcsossal.** Jóga Andrásné Pávai Sára Apaty-utca 27. sz. a lakosnő a nagyerdőre ment gallyazni szombaton; míg odajárt, ismeretlen tettes álkulcsossal behatolt a lakására és az óráját, cipőjét 20 korona értékben ellopta.

— **Az asszony eltűnése.** Vadházaságban élt B. György Z. Julissal. A vadfeleség azonban ráunt és megszökött tőle. Magával vitte azonban a volt vadférjnek mintegy 250 korona értékű holmiját és most mással éli világát.

— **Bérkocsin üldözött tolvaj.** Vasárnap délelőtt a Turul-czipőgyár debreczeni üzlete előtt a kint lógó pár csizmát leakasztotta Rácz Gábor 16 éves suhancz. A tolvajt a rendőr a kapóra jött bérkocsin üldözte és el is fogta.

x **Senki se vásároljon addig karácsonyi és újévi ajándékot, míg meg nem tekintik Mentze Henrik ujdonságok áruházában (Piac- és Szt. Anna-utca sarkán) a nagy Karácsonyi kiállítást, mely már december hó első napjaiban megkezdődik.** Meggyőződtem arról, hogy ha igen tisztelt vevőközönségemet állandóan szép, szolid és czélszerű árukkal szolgálom ki, fokozott mértékben növeli az üzletem iránt már eddig is tanusított nagybecsült bizalmát; miért is nem sajnáltam a fáradságot és a nagy anyagi áldozatot, összeköttetésbe léptem a külföld és belföld legelsőbb rendű gyárosai-
val s üzletemet felszereltem oly sok, szép, új, czélszerű és izléses ujdonsággal, hogy képesnek érzem magam még a legkényesebb igényeket is áruimmal kielégíteni. Különösen a gyermek-játékokban, fröbelszórakoztató és társasjátékokban, valamint czélszerű háztartási cikkekben és műiparúrukban vannak rendkívül érdekes ajándéktárgyaim. Már saját érdekemben is tekintse meg mindenki a látványosság számba menő ezer és ezerféle ujdonságaimat. **Az olcsó szabott ár minden darab árun látható.** Teljes tisztelettel: **Mentze Henrik.**

x **Pénzkölesönöket** jelzálogra, váltóra, fizetés és nyugdíj letiltás mellett. Törlesztés kölesönöket földbirtokra és kisebb bérházakra is a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt kieszközöl. Többféle tartozásokat egy helyre convertál Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó u. 12.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatban látható.

x **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk az előnyösen ismert Weisz Adolf posztókereskedő cég mai lapunkban megjelent hirdetését.

x **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Klein Sámuelné női és leány felöltő raktára mai hirdetésére.

x **Figyelem!** Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét Krausz Mór előnyösen ismert cipész-mester új cipőraktárának mai lapunkban megjelent hirdetésére.

Egyesületek.

— **Értesítés.** A „Bichur Cholim“ debreczeni betegsegélyző egyesület, mely szegény betegek ingyen gyógykezelésével és ápolatásával évek óta a legnemesebb jótékony-

ságot gyakorolja, ezennel közzé teszi, hogy legutóbb tartott választmányi ülésének határozata alapján az egyesület kötelékébe lépők ingyen felvételét a bekebelezési díj elengedését f. é. december hó 1-től 1905. január hó 1-ig fogja eszközölni. Ezen kedvezményvel jótékony célú egyesületünk alkalmat nyújt a nemes szívu emberbarátoknak, hogy csekély heti befizetéssel a szegények, de rászorult nyomorúak felszámolásához hozzájárulhassanak. Debreczen, 1904. november hó. A „Bichur Cholim“ debreczeni betegsegélyző egyesület elnöksége.

— **Az ipertestületi eljáráság** december havi közgyűlését december 1-sje helyett a városi közgyűlés miatt november 30 án délután 5 órakor fogja megtartani a városháza tanácstermében.

TÁVIRATOK.

Az egyetemi vérengzés.

Budapest, november 28. Az ifjuság elnöksége megjelent az egyetem rektora előtt és kérte a vizsgálat megindítását a szombati rendőri vérengzés ügyében.

Az új-párt Pápan.

Pápa, november 28. Az új-párt ma dr. Adamovich Lázár elnökle alatt megalakult. A város polgárságának színe-java csatlakozott hozzá.

Uj főrend.

Budapest, nov. 28. Babarzi Schwartzer Ottó tébolydai igazgatót a király főrendiházi taggá nevezte ki.

Három napos ütközet.

Pétevár, november 28. Kuropatkin jelenti, hogy Szinkecsennél 3 nap óta tart az ütközet. A harc még eldöntetlen.

Lezuhant gyorsvonat.

Milano, november 28. Ma a Velenczébe induló gyorsvonat utközben két méter magas töltésről lezuhant. Mindössze 5 ember sérült meg súlyosabban.

Nem lépett ki.

Budapest, november 28. Keglevich Gyula gróf megezárolja a hirt, mintha a szabad elvüparthól kilépett volna.

Port-Artur végostrom.

London, november 28. Szombaton megkezdődött Port Artur-végostroma. A japánok Csinglursan, Erlungsan és Singien erődök ellen intézték a főtámadást. A támadásban résztvett a 2000 főnyi szamurai csapat is, amely eddig még egyetlen ostromban sem vett részt. Ez a csapat a legkitünőbb kardvivőkből áll és ahol megjelen, a legszörnyűbb vérfürdőt csinálja. Három nap óta tart az ostrom, de még nincs eredménye.

Mukden, november 28. Bolgarov nevű önkéntes, aki Port-Arturból mevekült, megerősíti a hirt, hogy Stössel augusztushan megsebesült, de azóta felépült. Az ő állítása szerint a vár még sokáig tartja magát.

Törvénykezés.

Az 1905. évre kisorsolt esküdtek.

[Folytatás.]

Péntek Sándor eszmiadiamester, Pinczés Imre gazdálkodó, Piros Béla lakatos mester, Polgári Balint gazdálkodó, Polgári Márton szappanos mester, Pongor János gazdálkodó, Pusztay Sándor földbirtokos, Püspöki Lajos szatócs.

Rankay Béla fűszerkereskedő, Ranun-

kél Ede posztókereskedő, Reniz Antal borbélymester, Retezár Kristóf hentes mester, Réthy György cipész mester, Réz József pékmester, Riesz Henrik kocsigyártó, Rosenberg Emil díszműtáru kereskedő, Rózsa Lajos női divatáru kereskedő.

Sarkadi József kalapos mester, Scháger Károly cukrász mester, Schneider Mihály pékmester, Schwartz Dániel tajtékpipa metsző mester, Schvarcz Henrik termény bizományi üzlet tulajdonos, Seres Mihály bormérő, Sesztina Lajos vaskereskedő, Simonffy István ügyvéd, Sinka Sándor ev. ref. főiskolai tanár, Sipos Balint háztulajdonos, Somogyi István hentes mester, Somogyi Pal nyug. tanár, Somossy József építő mester, Sporni Gyula magánzó, Stégmüller Árpád építőm., Steiner Arthur terménykereskedő, Stiber János háztulajd. Sugár Gyula földbirtokos, Szabados Vilmos vízvezetési vállalk. Szabó Ferencz késműves m., Szabó István papirkereskedő, Szabó István asztalos mester, Szabó Kálmán seikvizgyáros, Szabó Mihály hentes mester, dr. Szántó Sámuel tanár, ifj. Szathmáry Mihály hentes mester, Szathmáry Mihály gazdálkodó, Szegedi Lajos mézszáros mester, Szekeres Gyula kéményseprő mester, Szendrő Sándor zongora készítő mester, Szentessy János hentes mester, Szentessy Károly eszmiadia mester, Szentpéteri Gábor szappanos mester, Szikszay Géza építőmester, Szikszay Gyula fürdő tulajdonos, Szikszay Lajos téglagyáros és földbirtokos, Szilágyi Gábor tímármester, Szilágyi János gazdálkodó, Szilágyi Kálmán szobafestő, Szilágyi Sándor gazdálkodó, Szoboszlav János hentes mester, Szombati Gusztáv kovács mester, dr. Szöllős Dezső ügyvéd, Sztraka József bádogos mester, dr. Szücs Géza ügyvéd, Szücs Mihály asztalos mester. Eddig 303. esküdt.

Terménylőzsde.

[Svarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.]
Budapest, 1904. november 26.

Készáru 5 olcsóbb.

1905. októberi buza	8-76.—78
1905. áprilisi buza	10-22.—23
októberi rozs	7.—7-02
1905. áprilisi rozs	7-96.—9-7
októberi zab	—
1905. áprilisi zab	7-17.—18
1905. májusi tengeri	7-57.—58
juliusi	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	11-10.—20

REGÉNY-CSARNOK.

A lengyelországi fekete rigók.

Irta: Kistoleki Ede.

A levél kiesett kezéből . . .
Ott hevert az erkélyen az oztieki hős. a muszka óriás legyőzője, mint egy hernyóbáb. Venaglo kezeivel motozott valamit, azután azokat a kezeket rácsapta égő homlokára; majd riasztva integetett velők, mintba valami sötét szellemet tartana vissza magától. Imádkozott lecsukott szemekkel. S könnyebb lett a lelke, könnyebb a lélegzete.

— El, el, Lublin alatt várnak.

Felnyitotta szeméit. Ott hevert a levél mellette összegyurva. Sokáig reámeredt a ronggyá szakadt papirdarabra . . . aztán inogva kapott felé, ajkához emelte — megcsókolta.

— El, ej Probuszky Szaniszló, Zsitomir alatt a pretezi uton Deminuth Olga vár . . . Zsitomir alól Lublin alá . . .

IV.

A galambok elrepültek. A Lublin alatt összesereglett párok és főurak várják Usinecz urát a társzekerekkel, melyek fegyvert hozandnak pusztá kezükbe, melyekbe mig fegyvert várnak — a bírói palczát veszik.

(Folytatjuk.)

Dono

Kunz József

DEBRECZENI

M

A K

Minőség

ke

leszáll

Uj

czip

Tisztelt
zönséget, h
rendű czip
utca 50 s
gyobbitva é
kel ellátva

Piac

a posta tő

át, ahol is

mére dusar

kész

rendeztem

készítmény

csöb árba

Amidő

zönséget a

kérem a sz

Mérték szerin

mába vágó m

Fe

legolcs

Áll

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai cégénél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megkezdődött

A Karácsonyi vásár.

Minőségben kifogástalan jó áruk
kerülnek eladásra
leszállított áruk mellett.

Uj saját készítményű cipőraktár.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 12 év óta fennálló elsőrendű cipész műhelyemet Széchenyi-utca 50 sz. alól tetemesen megnagyobbítva és a legkitűnőbb munkaerőkkel ellátva

Piacz-utca 34. sz.

a posta tözsomszédságába helyeztem át, ahol is a n. é. közönség kényelmére dusan felszerelt

kész cipőraktárt

rendeztem be, melyben kizárólag saját készítményeim a gyári cipőknél is olcsóbb árban kaphatók.

Amidőn biztosíthatom a n. é. közönséget a legpontosabb kiszolgálásról kérem a szíves pártfogást.

Krausz Mór

uri és női cipész, a főposta mellett.

Mérték szerinti rendelések és minden e szakmába vágó munkák legjutányosabban eszközöltetnek.

Legkülönlegesebb külföldi
használt levélbélyegeken

óriási választék

Harmathy Pál

antiquariumában,
Füvészkert-n. 14. sz.

Fényképezési cikkek.

Láda kofferek

uti készletek, pénz-, szivar- és
levéltárczák,

férfi fehérneműek

(mérték után is készülnek.)

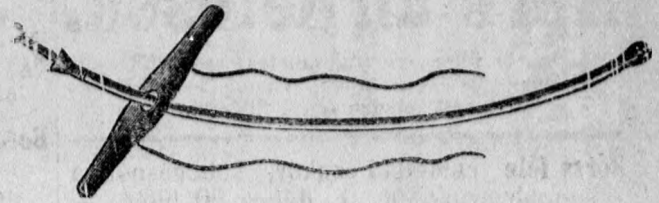
Solingeni kések, ollók, borotvák,
haj-, köröm- és ruha kefék,
fésűk, szappanok, tükrök nagy
választékban, — jutányos áron
kaphatók

BORSOS KATA

műipar és férfi divat áru
raktárában

DEBRECZEN, városház épület.

Bőr áruk.

Gyomorcsövek

legjobb minőségben marhabőrrel bevont rugóból, szájpe-
cezzel, szorító zsinórral és piszkafával 9 korona.

Reisz Lipót Fianál Nagyszombat.

Alkalmi vétel folytán

míg a készletből tart az alanti bámula-
tos olcsó árban ajánljuk a következőket:

Egész finom férfi ingek 1 frt 10
krtól, férfi és fiu kalapok 80 krtól. Női,
férfi és gyermek meleg alsó ruhák 45 krtól.

Gyönyörű téli és nyári blousok, alsó
és felső ruhák, Costümök, Miederek, női
és férfi bőr keztük 80 krtól.

Kitűnő minőségű Férfi és Női cipők,
Kalucsnik eddig nem létezett olcsó
árakon.

Valódi vászon női fehérneműek, házi
és disz kötények, törülközők fél árban.
Gallér 10 kr. kezelő 15 kr.

Székely Jenő és Társa ut.

Piacz-utca 48. sz.

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használathban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávo-
litja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Fennáll 32 éve.

Legmagasabb helyről kitüntetve
1890-ben.

Legnagyobb Legrégibb és Legszolidabb

óras, ékszerész üzlet Debreczenben a

L ö f k o v i t s A r t h u r é

Főpiacz a posta mellett.

Menyasszonyi ékszerek és kelengyék.

legolcsóbban, legizlésteljesebben szállítanak. Megnagyobbított aranyműves és vésnöki műhelyeimbe minden
javítás, átalakítás és uj mind a legmegbízhatóbban és legolcsóbban vitetik ki.

Állami ezüst érem.

II. Vilmos német császár
által kitüntetve 1901-ben.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azoutul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Borsy-féle pemetefü cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható Bud 1 cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

16 forinttól feljebb készítek finom gyapju szöveteimből divatos férfi öltönyöket vagy téli kabátokat. Mintákkal kívánatra házhoz megyek. Klein Adolf angol uri szabó és Drezdai akadémiában végzett szabász üzlet Piacz utca 66.

Villanyesengőt olcsón és szakszerűen készít és javít Krausz Kálmán bádógos Hatvan-utca 2.

Nádszék fonás olcsón elvállaltatik, Bethlen-utca 56.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó. Széchenyi utca 27.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Bákóczy utca 12. sz. házban 6 szobás földszinti utcai lakás, mellékkeliségekkel és 8 lóra való istállóval május 1 től kiadó. Szép udvarkert, kitünő ivóvíz.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchenyi-utca 27. sz.

Gyakornok irodába fölvetetik. Irásbeli ajánlatok a kiadóba kéretnek.

Helybeli vállalat irodájába kerestetik egy a könyvelésben jártas kisasszony. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

Magyarul akarok tanulni. Szász ifju ember vagyok, a ki a nagyszombeni gimnázium elvégzése után két évet töltöttem a lipsei főiskolán. Most tértem haza és szeretném magamat a magyar nyelvben tökéletesíteni, evégből Debreczenben vagy a környékbeli uri családnál 3—4 hónapot óhajtánék tölteni, akként, hogy a család gyermekeit német nyelvre oktattam. Czimemet e lap szerkesztősége adja meg az érdeklődőknek.

Wertheim pénzszekrény megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti cégnyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz u. 47. Telefon 18.

Egy szép irásu fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Áruszállításra kis könnyebb kéziköcsi le-restetik. Czim a kiadóhivatalba.

Egy külön konyhas szoba hozzá tartozóival azonnal kiadó Bercsényi utca 69. sz. alatt.

Boros pinczét keresek a főpiacon évi bérletre. Irásbeli ajánlatokat kérek, mert nem helybeli vagyok. „Borospince” czim a kiadóba.

Árva leány intelligens családból irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban.

GYERMEK

RUHA

Különlegességek!!

egy angolos szabásu
tisztá gyapjukelmé
ből gyermek télika
bát kék Cheviot K. 12.
leánykának K. 16.

Koch Testvérek

Debreczen
Piacz-utca 51. sz. (Gsanak-ház.)
ÁRLEGYZÉK INGYEN.
Telefon 384.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelt vevőink és a t. közönség szives tudomására hozzuk, hogy

könyv-, papir- és zenemű

kereskedésünket a modern igényeknek megfelelően, tetemesen megnagyobbítva a **Kossuth-utca 11. számú házba** (Zádor ház) egyenesen e célra átalakított fényes helyiségbe helyeztük át.

Ezen üzlethelyiségünk megtekintésére — mely csaknem látványosság számba megy — tisztelettel kérjük fel tisztelt vevőinket.

Kiváló tisztelettel

Hegedüs S. és Sándor I.
előbb **László Albert és Társa**
DEBRECZENBEN, Kossuth utca 11. szám.
A főpiaczi üzlethelyiségünk kiadó.

Nagy alkalmi könyvbazár.

Üzletünk áthelyezése alkalmából régi Piacz-utcai helyiségünkben nagy tömeg felhalmozott

könyvet-, zeneművet-, képet-, papírárut stb.

beszerzési áron alul árusítunk el.
Árak már 5 fillértől kezdve.

Ezen bazár csak rövid ideig áll fenn és így kérjük ezen kedvező alkalmat mielőbb felhasználni.

Teljes tisztelettel

László Albert és Társa
Hegedüs S. és Sándor I.

könyv- és papirkereskedése
Debreczenben, a kistemplommal szemben
A főpiaczi üzlethelyiségünk kiadó.

A tavalyi

Petroleum forrás

megeredt

NEUMANN NÁNDOR

festék-, lakk-, kence- és petroleum gyári raktárában

Hatvan-utca 5. sz. alatt.

Telefon 205.

Bronz mázak minden színben dobozonként 16 kr.

Vén lányok nyugdíjintézetére

nem szorul az, a ki a már Debreczenben is híres **KUN** féle **Matild arczenőcsőt, Crémot, Szappant,** ártalmatlan pudert, hajrestorert s b., hygienicus mellékhatás nélküli **Szépítőszereit** használja, mert ha ználhat sok hirdetett szépítőszert, de hogy levegyen szeplőt, májfoltot, minden csunyát az arcziól és alabástromszerűen széppé tegye a bőrt és mégse árt-on, olyan a **Matild szépítőszereken kívül nincs.** Kun István gyógyszerész műlaboratóriuma, Laboratoire Cosmetique „Matilde.” (Alapítattott a hasonnevű párizsi laboratorium mintájára 1895 ben, Budapestben.) Gyártelep: Ungvár, saját ház. Kapható: Bpsten Töröknél, Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerészénél, Tiszapalota.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre

a legujabb

**Női divatkelmék,
Blouse selymek,**

remek kivitelü

mosó flanelek, velezek

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

Fentartva
Halász Nándor
ékszerész
karácsonyi
hirdetésének.

